

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

ОЦІНЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ
СТАБІЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Пояснювальна записка і розрахунки
до магістерської кваліфікаційної роботи

МРЕ 278.01.04 ПЗ

Виконала:

студентка групи: 211–ФС–323
спеціальності 072«Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок» (роботу
виконано самостійно, відповідно до
принципів академічної доброчесності)
Гончарова І.Ю.

Керівник: доцент, канд. екон.наук
Карачарова К.А.

Рецензент: професор, доктор екон.наук
Овчиннікова В.О

2025

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 105 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 10 рисунків, 19 таблиць, 66 літературних джерел.

Актуальність обраної теми дослідження зумовлена значним впливом фінансової стабільності державних підприємств на національну економіку, адже вони є важливими суб'єктами економічної діяльності, забезпечуючи надання суспільно важливих послуг, підтримку критичної інфраструктури та реалізацію національних проєктів.

Мета роботи полягає у наданні повної розгорнутої характеристики поняттю фінансової стабільності підприємства і розробка засобів аналізу, що дозволяють б розглянути це поняття з різних позицій: як з точки зору власників підприємства за допомогою внутрішнього аналізу, так і з точки зору зовнішніх користувачів.

Об'єктом дослідження є фінансова стабільність державного підприємства як комплексна характеристика, що визначає його здатність функціонувати в умовах змінного економічного середовища.

Предметом дослідження є процеси формування та підтримки фінансової стабільності державного підприємства в умовах сучасних економічних викликів.

Під час виконання дипломної роботи застосовувався комплекс загальних та виняткових наукових методів: як економіко-статистичний аналіз, фінансовий аналіз, порівняльний аналіз, а також методи моделювання та прогнозування фінансового стану підприємства.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених, підручники, періодичні видання, монографії, наукові статті за темою дослідження та фінансова звітність Державного підприємства «Жовтневе лісове господарство» за період 2021-2023 рр.

Ключові слова: ВИРОБНИЦТВО, УПРАВЛІННЯ, ВИТРАТИ, КОНТРОЛЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ.

ABSTRACT

This qualification paper consists of 105 A4 pages of explanatory notes, including 10 figures, 19 tables, and 66 references.

The relevance of the chosen research topic is due to the significant impact of the financial stability of state enterprises on the national economy. State enterprises are key economic entities, providing socially important services, supporting critical infrastructure, and implementing national projects.

The aim of the work is to provide a comprehensive and detailed characterization of the concept of financial stability of an enterprise and to develop analytical tools that would allow examining this concept from different perspectives: from the standpoint of the enterprise owners through internal analysis and from the viewpoint of external stakeholders.

The object of the study is the financial stability of a state enterprise as a complex characteristic that determines its ability to operate in a changing economic environment. The subject of the study is the processes of forming and maintaining financial stability of a state enterprise under modern economic challenges.

During the execution of the diploma project, a combination of general and specialized scientific methods was employed, including economic-statistical analysis, financial analysis, comparative analysis, as well as modeling and forecasting methods for the financial condition of the enterprise.

The information base of the study includes the works of domestic and foreign scholars, textbooks, periodicals, monographs, scientific articles on the research topic, and the financial statements of the State Enterprise "Zhovtneve Forestry" for the period 2021–2023.

Keywords: PRODUCTION, MANAGEMENT, COSTS, CONTROL, OPERATIONAL EFFICIENCY.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма: «Управління фінансами, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук
_____ О.Г.Кірдіна
«30» вересня 2024 року

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

- 1 Тема «Оцінювання та управління фінансовою стабільністю підприємства» керівник Карачарова Катерина Анатоліївна, канд. екон. наук, доцент, затверджена розпорядженням по економічному факультету «21» жовтня 2024 року № 27/24
- 2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2025 року.
- 3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми дипломної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми дипломної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про об'єкт дослідження для виявлення сутності і ролі фінансово-економічного аналізу в діяльності підприємства.
- 4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) виявити економічну сутність фінансових результатів, дослідити теоретичні підходи до аналізу фінансових результатів підприємства та існуючі методи і моделі управління та прогнозування фінансових результатів, провести фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства для чого охарактеризувати та дослідити основні показники діяльності.
- 5 Перелік графічного матеріалу наукові підходи щодо визначення сутності поняття фінансового результату, аналіз активу та пасиву балансу, аналіз ліквідності, ділової

активності, фінансової стійкості, аналіз фінансових результатів, рентабельності, прогнозування фінансових результатів,

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	02.10.2024-10.10.2024	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	11.10.2024-17.10.2024	
Консультація з керівником щодо організації роботи	18.10.2024-26.10.2024	
Огляд джерел інформації	27.10.2024-31.10.2024	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	01.11.2024-07.11.2024	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	08.11.2024-15.11.2024	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	16.11.2024-27.11.2024	
Аналітична обробка інформації та написання висновків до третього розділу роботи та висновків до всієї роботи	01.12.2024-27.12.2024	
Перед захист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.2025	

Студент _____

Керівник _____

Зміст

Вступ	7
1. Методологічні аспекти аналізу фінансової стабільності підприємства	10
1.1 Суть та значення аналізу фінансового стану, історія його становлення та сучасні тенденції розвитку	10
1.2 Поняття та порядок проведення аналізу фінансового стану підприємства	14
1.3 Методика оцінки фінансового стану підприємства	21
Висновки до першого розділу	40
2. Аналіз діяльності Державного підприємства «Жовтневе лісове господарство»	42
2.1 Техніко–економічний та фінансовий аналіз	42
2.2 Аналіз складу і розміщення засобів підприємства та джерел їх утворення	50
2.3 Оцінка ризиків і їх вплив на фінансову стабільність	61
Висновки до другого розділу	63
3. Аналіз фінансової стабільності підприємства	65
3.1 Визначення наявності оборотних засобів та аналіз ефективності їх використання	67
3.2 Аналіз платоспроможності, ділової активності та рентабельності	75
3.3 Аналіз фінансової стійкості та ліквідності	84
Висновки до третього розділу	91
Висновки	93
Список використаних джерел	96
Додатки	103

МРЕ 278.01.04 ПЗ					
Зм..	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	
Розробив		Гончарова І.Ю			Літ.
Перевірив		Карачарова К			Аркуш
					Аркушів
					6
					105
Н. Контр.		Тройнікова О.			УкрДУЗТ
Затверд.		Кірдіна О.Г.			6

Список використаних джерел

- 1 Андрійчук В. Г. Оцінювання ефективності використання ресурсів виробничого потенціалу за критеріями "граничний продукт ресурсу ціна ресурсу" Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 9. С. 80-86
- 2 Браславська О. В. Оцінка виробничого потенціалу підприємств хімічної промисловості з позиції інноваційних можливостей. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2022. Т. 21, Вип. 9. С. 45-49
- 3 Василик Н. М. Управління виробничими ресурсами хлібопекарського підприємства. Економічні науки. Серія : Економіка та менеджмент. 2023. Вип. 14. С. 46-57.
- 4 Гаєвська Л. М. Виробничий потенціал основа розвитку підприємства. Вісник Житомирського державного технічного університету. Економічні науки. 2011. № 1 (55). С. 184-185..
- 5 Гирина О. Б. Взаимосвязь производственного и экономического потенциалов промышленного предприятия и морского порта. Развитие методов управления та господарювання на транспорті. 2014. Вип. 1. С. 54-67.
- 6 Гончаренко О. Г. Забезпеченість матеріальнотехнічним потенціалом виробничого комплексу ДКВС України та його вплив на економічну ефективність. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 3. С. 139-143.
- 7 Гора Н. Н. Системный подход к оценке потенциала производственного предприятия. Радиоэлектронні і комп'ютерні системи. 2008. № 1. С. 187-191.
- 8 Горяча О. Л. Формування виробничого потенціалу промислового підприємства . Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2022. № 3. С. 54-59.
- 9 Гурочкіна В.В. Формування та оцінювання наукововиробничого потенціалу підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2022. Вип. 6(1). С. 90-93.

10 Дикань В. В. Теоретичні основи розвитку виробничого потенціалу вітчизняних підприємств машинобудування. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2021. Вип. 2. С. 72-85.

11 Добровольська Е. В. Виробничий потенціал бурякоцукрового підкомплексу: сутність та аналіз наукових підходів. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно технічного університету. Економічні науки. 2022. Вип. 24(3). С. 50-57.

12 Довга Т. А. Роль та місце аналізу виробничих запасів в системі управління ресурсним потенціалом підприємства. Молодий вчений. 2021. № 5(1). С. 130-134.

13 Доможилкіна Ж. В. Стратегическое развитие производственного потенциала на сельскохозяйственных предприятиях. Наукові праці Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Кримський агротехнологічний університет". Економічні науки. 2013. Вип. 158. С. 116-123.

14 Жук Є. О. Управління виробничим потенціалом підприємства . Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. 2022. № 5. С. 101-106.

15 Збарський В. К. Розвиток виробничого потенціалу малих аграрних формувань Черкащини . Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2023. № 1. С. 15-20.

16 Ільчук В. Кластеризація у формуванні виробничого потенціалу підприємств реального сектору економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2022. № 4. С. 715.

17 Ільчук В. П. Шляхи нарощування виробничого потенціалу транспортних підприємств. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2021. № 4. С. 120-127.

18 Карапейчик И. Н. О сущности и соотношении понятий экономического и производственного потенциалов. Часть 2. Бизнес Информ. 2012. № 4. С. 10-13.

19 Коновал В. В. Аналіз зовнішнього середовища виробничого потенціалу підприємств легкої промисловості. Молодий вчений. 2023. № 6. С. 449-452.

20 Корнийчук А. А. Стратегическая диагностика производственного потенциала в системе управления деятельностью предприятия Молодий вчений. 2021. № 2(2). С. 120-124.

21 Кравець Т. В. Оцінювання рівня виробничого потенціалу регіонів України з використанням нейронних мереж. Бізнес Інформ. 2023. № 11. С. 112-119.

22 Кривончак О.В. Шляхи покращення використання виробничого потенціалу підприємства. Наука й економіка 2021р. № 2 (38). С. 49-52.

23 Круш П. В. Система управління виробничим потенціалом підприємства в сучасних умовах . Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 1. С. 75-83.

24 Кулаковська Т. А. Удосконалення методики визначення рівня виробничого потенціалу підприємств. Причорноморські економічні студії. 2023. Вип. 13(2). С. 103-107.

25 Куровська О. А. Збалансована система показників як механізм стратегічного контролінгу інноваційних проєктів. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності . 2014. Вип. 1(2). С. 299309.

26 Лазнюк І. Грона проблем, або Як зарадити виноградній галузі Пропозиція, 2010. № 7.

27 Липкань О. В. Методичні підходи до оцінки виробничоресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. Вип. 1. С. 145-147.

28 Ліганенко І. В. Ресурсно компетенційний базис стратегічних змін на виробничому підприємстві. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2022. Вип. 1(1). С. 237 -244.

30 Мартиненко В. П. Адаптація зарубіжного досвіду щодо оцінки виробничого потенціалу підприємства. Підприємництво та інновації. 2023. Вип. 3. С. 43-48.

31 Мартиненко В. П. Оцінка виробничого потенціалу підприємства Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 1. С. 48-54.

32 Мацко Н. Г. Управління розвитком виробничого потенціалу промислового підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2023. Вип. 23(2). С. 69-72.

33 Меліх Т.Г. Методологічний базис оцінки виробничого потенціалу харчових підприємств. Причорноморські економічні студії. 2022. Вип. 12(2). С. 613.

34 Мельник Л.М. Забезпечення розвитку виробничого потенціалу підприємства в умовах переходу до сталого розвитку. Соціально-економічні проблеми і держава. 2023. Вип. 2. С. 94-103.

35 Мельник О. В. Виробничі ресурси аграрного спрямування: порівняльна характеристика дієвості на мікро та макrorівнях на основі складових результативності. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2023. № 7. С. 137- 146.

36 Мельник С. І. Принципи контролінгу в управлінні підприємством [Електронний ресурс]. Управління розвитком . 2013. № 12. С. 146-148.

37 Міщенко В. А. Практичні аспекти контролінгу на підприємствах. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва . 2011. № 1. С. 5259.

38 Момот А. С. Сутність та формування виробничого потенціалу аграрного сектора економіки України. Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. 2022. № 2. С. 307-313.

39 Мустафаев А. А. Производственный потенциал базовый элемент хозяйственной системы АПК Северного региона . Часопис економічних реформ. 2014. № 1. С. 105-117.

40 Назарук О. М. Зміст категорії "виробничі ресурси підприємства" в економічних дослідженнях. Науковий вісник Ужгородського національного

університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2022. Вип. 6(2). С. 116-118.

41 Некрасова Л. А. Стратегічні підходи до формування сучасного виробничотехнологічного потенціалу газової промисловості України Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 5. С. 122-125.

42 Оболонська І. В. Встановлення впливу потужнісних ресурсів гірничовидобувного підприємства на його виробничу потужність Вісник Криворізького національного університету. 2012. Вип. 31. С. 349-354.

43 Олійник Т. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами на виробничому підприємстві . Сталий розвиток економіки. 2021. № 3. С. 104109.

44 Остапенко Т. В. Роль виробничого потенціалу у забезпеченні розвитку підприємств. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2014. Т. 19, Вип. 2(4). С. 811.

45 Петрович Й. М. Основні чинники підвищення конкурентоспроможності виробничого потенціалу промислових підприємств Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2021. № 835. С. 193-197.

46 Пирець Н. М. Використання swotаналізу для визначення конкурентних переваг підприємства. Економічний простір . 2013. № 72. С. 220-229.

47 Пістунов І. М. Удосконалення методики аналізу й оцінки ефективності використання виробничих ресурсів підприємства. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. 2010. № 5(1). С. 81-84.

48 Плікус І.Й. Потенціал підприємства, його оцінка й трансформація: економічна та бухгалтерська інтерпретація. Фінанси України. 2012. № 4. С. 91-105.

49 Поп'юк Б.С. Аналіз підходів до планування прибутку підприємства Наукові праці МАУП. Сер. : Економічні науки. Психологічні науки. 2013. Вип. 2. С. 36-42.

50 Посилясва, К. І. Підходи визначення прибутку для аналізу ефективності діяльності підприємства. Вісник ХНАУ. Серія: Економіка АПК і природокористування, 2008. Вип.№ 7. С. 83–87.

51 Потенціал і розвиток підприємства : конспект лекцій з дисципліни для студентів IV курсу / уклад.: Ю. М. Могилов, А. Ю. Могилова. Павлоград, 2008. 30 с.

52 Приймак С.В. Фінансова діагностика як інструмент контролінгу. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси . 2010. Вип. 7(3). С. 26-35.

53 Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посібник 2ге вид., допов. Львів : Новий Світ 2000, 2003. 272 с.

54 Рзаєва Т. Г. Виробничий потенціал підприємства та аналітичне обґрунтування напрямів його дослідження. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 4. С. 226-231.

55 Руда О. В. Перспективи оптимізації функціонування та розвитку виробничого потенціалу України. Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка. 2013. Вип. 669671. С. 69-71.

56 Руденко С. В. Структурні особливості комбінування ресурсів у розвитку виробничого потенціалу аграрних підприємств. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2022. Вип. 4. С. 56-59.

57 Сейсебаєва Н. Г. Проблеми відновлення виробничого потенціалу підприємств машинобудування. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 6. С. 130-133.

58 Соколова Л. В. Аналіз теоретичних та практичних аспектів процесноорієнтованого управління підприємством. Бізнес Інформ . 2012. № 9. С. 278-281.

59 Сугоняко Д.О. Управління виробничим потенціалом підприємств переробної промисловості в умовах розвитку інтеграційних процесів. Ефективна економіка. 2014. № 5.

60 Талах Т. А. Особливості методики аналізу ефективності використання виробничого потенціалу підприємства. Економічний форум. 2023. № 1. С. 173-178.

61 Романова, Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. Ефективна економіка, 2019. №4.

62 Тарасюк Г. М. Діагностика виробничого потенціалу вітчизняних хлібопекарських підприємств та визначення подальших напрямків їх розвитку Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2022. № 2(2). С. 89-94.

63 Тарасюк Г. М. Стратегічна діагностика виробничого потенціалу підприємств хлібопекарської галузі Житомирської області. Економічний часопис ХХІ. 2022. № 159. С. 74-80.

64 Толпежников Р. О. Методика оцінювання виробничого потенціалу підприємства. Економіка і регіон. 2012. № 6. С. 102-106.

65 Тюленєва Ю.В. Оцінка ефективності управління виробничим потенціалом підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021р. Вип. 5. С. 126-129.

66 Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібник . 2ге вид. Київ : КНЕУ, 2006. 316 с.